

Тема економічного форуму в рамках Саміту Росія-Африка у медіа: моніторинг світових ЗМІ

Саміт Росія-Африка-2023, запланований на 27-28 липня у Санкт-Петербурзі та економічний форум в рамках цього саміту набув досить скромного висвітлення у світових медіа. Згадки про подію у топ-медіа світу почали з'являтися лише за декілька днів до початку саміту (New York Times, Associated Press, The Washington Post, Politico, Independent, Newsweek, Voice of America, Financial Times, The Guardian). До цього про цю ініціативу Кремля писали лише нішеві ЗМІ. Ключові меседжі у публікаціях на цю тему:

- Стосунки між Росією та Африкою ускладнились внаслідок виходу Росії із Чорноморської зернової ініціативи, внутрішнього конфлікту між Кремлем та ПВК "Вагнер" та потенційного арешту російського президента у разі його візиту на саміт БРИКС у ПАР;
- Гучні заяви про важливу роль, яку Росія відіграє в економіці країн Африки, не відповідають дійсності. Китай, США та ЄС мають більший вплив на економіку Африканського континенту;
- Всередині суспільств африканських країн посилюється прагнення до реформ, зокрема технологічних змін у різних галузях економіки, що йде всупереч проросійському політичному вектору;
- Вихід Росії із Чорноморської зернової ініціативи погрожує погіршенню стосунків РФ з Африканськими країнами.

Методологія

Аналіз базується на 18 оригінальних статтях англійською та французькою мовами, 7 з яких вийшли у провідних світових ЗМІ. Франкомовні джерела представлені 8-ма медіа Франції, Тунісу та Туреччини.

Англомовні джерела - це здебільшого американські медіа, а також ЗМІ Великої Британії, Нігерії та Австралії.

А аналізі не враховувались англо- та франкомовні джерела з російським корінням або ті, що поширюють російський дезінформаційний наратив.

Період: 1 червня - 24 липня 2023

Англомовні топ-медіа звернули увагу на саміт після того, як Росія припинила свою участь у Чорноморській зерновій ініціативі. Основні меседжі в англомовних топ-медіа:

- **Напередодні саміту Путін опинився у хиткій позиції у стосунках з африканськими країнами через три основні причини:** вихід Росії з Чорноморської зернової ініціативи, спробу заколоту ПВК “Вагнер” та рішення Вищого суду ПАР щодо арешту очільника Кремля у разі його появи на саміті в Йоганнесбурзі

“Putin’s standing is still shaky in the wake of the Wagner mutiny and reports of atrocities committed by the Russian mercenaries on the continent have raised new doubts toward Russia and Putin.” (Politico)

“They [Russia] are under a lot of pressure with what’s happening in Ukraine and the ramifications of the conflict there in terms of commodity prices, particularly for Africans — and also what’s happening with Wagner and so on — so this an opportunity for Russia to try to assert its place on the global stage as well,” Dizolele [who directs the Africa Program at the Center for Strategic and International Studies in Washington] told VOA.” (Voice of America)

- **Попри всі гучні заяви Росія досі не відіграє великої економічної ролі для Африки**

“I think there would be talk about trade ... Russia’s trade with Africa is really negligible. China and the EU are by far much bigger trading partners with Africa,” Gruzd [who leads the Africa-Russia project at the South African Institute of International Affairs in Johannesburg] noted.” (Voice of America)

“Despite its high profile in Africa, Russia invests relatively little in it. At the first Russia-Africa Summit in 2019, Putin vowed to double Russia’s trade with the continent within five years. Instead, it has stalled at around \$18 billion a year. Moscow offers less than 1% of what goes to Africa in foreign direct investment, with almost no humanitarian aid.” (Associated Press)

- **Серед країн Африканського континенту, що вже за кілька десятків років складатиме половину населення світу, зростає прагнення бути повноцінними гравцями на міжнародній політичній арені.** На російсько-африканському саміті вони хочуть відчувати свою важливість

“African states do not maintain leverage over Moscow, and even less so over Kyiv,” said Priyal Singh, senior researcher at South Africa’s Institute for Security Studies. At the same time, the continent’s leaders “cannot afford to be seen as sitting on the sidelines...they need to be seen as proactive international actors”. (Financial Times)

“President Vladimir Putin’s government is under new pressure to show its commitment to a continent of 1.3 billion people that is increasingly assertive on the global stage. If they [African nations] leave the two-day summit, which starts Thursday, feeling unheeded, they might distance themselves from Russia, said analyst Cameron Hudson with the U.S.-based Center for Strategic and International Studies.” (Associated Press)

- **Президент ПАР Сиріл Рамафоса використає саміт для просування мирного плану**, який він разом із лідерами іншим африканських країн презентував декілька тижнів тому в Києві та Москві

“South Africa’s president Cyril Ramaphosa will use his attendance at the summit to advance a peace plan that he and three other African presidents pitched on visits to Kyiv and Moscow last month, according to South African officials. The plan has called for not just free trade in the Black Sea but also the importance of territorial sovereignty.” (Financial Times)

- **Своїм виходом із зернової ініціативи Росії ризикує опинитись під критикою від раніше дружніх африканських держав через ріст ціни на продовольство**, який спричинить таке рішення Кремля

“Russia’s departure from the grain deal, which helped move agricultural goods out of Ukraine’s ports vital for food-insecure countries, is also making some African countries even more dependent on Russia in the face of expected global food shortages, strengthening Putin’s hand. African leaders have largely not criticized Russia publicly for its departure from the grain deal, but as global food prices already begin to climb, they may not be able to hold their tongues for much longer.” (Politico)

“Vladimir Putin is due to hold an African-Russian economic summit in St Petersburg later this month and is wary of facing public criticism.” (The Guardian)

Меседжі у франкомовних ЗМІ:

- **найбільші економіки світу розуміють перспективність Африканського континенту та борються за економічне домінування на ньому**
- Росія прагне створити **“мультиполярний світ”**
- **африканські країни як ніколи зацікавлені розвивати власну економіку** - впроваджувати технологічні зміни та переходити до створення товарів із доданою вартістю, а не лишатись лише сировинною базою

“Незалежно від того, чи буде партнерство в майбутньому зі США чи Китаєм, за словами Еджіке Егбуагу, керівника фінансової компанії Moneda (Нігерія), важливо, “щоб вони були спільними, з залученням капіталом, а також технологіями та навичками” для розвитку продуктів з доданою вартістю” (Les Echos)

“...континент мріяв би про передачу технологій для розвитку продуктів з доданою вартістю” (RFI)

- **економічні стосунки Африки з будь-якою країною повинні бути взаємовигідними**
Представники бізнесу та громадянського суспільства у деяких африканських державах вже висловили своє бажання бачити реальні економічні досягнення на російсько-африканському саміті, а не порожні заяви

“Кілька африканських держав, за підтримки своїх громадянського суспільства та бізнес-спільноти, прямо попросили про те, щоб результатами цього саміту стали конкретні проекти співпраці та інвестицій.” (Institut Montaigne)

“Ми закликаємо вище керівництво країн Африки не перетворити це на екскурсії по Росії. Необхідно забути про політику простягнутої руки в цьому багатопольярному світі. Ви повинні їхати туди з добре пропрацьованими проектами та працювати на рівних. Треба йти з високо піднятою головою”, заявив Людовік Тансоба, заступник генерального секретаря Асоціації студентів колишніх радянських/російських університетів.” (Anadolu Ajansi)

- **сумнів щодо спроможності Росії запропонувати Африці щось більше, ніж дешеве зерно**

“Питання зараз полягає в тому, чи спроможна буде Росія забезпечити реалізацію своїх амбіцій в Африці. Тому що, за винятком сільського господарства, Москва не в змозі задовольнити потреби африканських країн в інших галузях. Тож африканцям варто бути обережними, мати дуже чітку позицію щодо відносин з Москвою, яка в минулому дозволила собі доставляти снігоочисники до Гвінеї.” (Webmanagercenter)

Меседжі в англомовних нішевих ЗМІ:

- **Економічне значення Росії для Африки незначне. Росія більше зацікавлена в Африці, ніж Африка в Росії**

"While Russian-African economic ties are modest, the continent provides Russia with a global stage from which Moscow can puff up its geostrategic posture. Africa matters more to Russia than Russia does to Africa." (The Conversation)

"Last year the South African Institute of International Affairs, a reputable policy think tank, said in its report that "Russia looks more like a 'virtual great power' than a genuine challenger to European, American and Chinese influence." It also highlighted the fact that Russia is using Africa as a geopolitical playing field, soliciting support for invading neighbouring Ukraine, and warned African leaders that Russia might not, in practical terms, deliver on its pledges and implement promptly bilateral agreements." (Eurasia Review)

- **Країнам Африки вкрай необхідний технологічний прогрес в економіці**

"In the 21st century, Africa does not need anti-Western rhetoric. It has to address sustainable development goals, especially rising youth unemployment, food security, energy deficits and improve infrastructure. Simply anti-Western slogans will never facilitate its economic development. The best way to fight 'neo-colonialism' is to invest in competitive sectors where the United States and Europe are showing similar interest." (Eurasia Review)

- **Тісні зв'язки африканських лідерів з Росією протирічать прагненню реформ, що посилюється у громадянських суспільствах багатьох країн Африки. Це може зрештою призвести до суспільних протестів у Африці**

"The reality is that Russia's strategy of elite cooption is widening the gap between African leaders' and citizens' interests. Citizens regularly say they want more democracy, job creation and upholding of the rule of law. Russian engagements on the continent are undermining all three. The "interests gap" between African leaders and citizens points to another takeaway from the summit: most African political leaders won't be championing reforms on citizen priorities for better governance, development and security. Rather, leadership on these interests will need to come from African civil society, media and independent judiciaries" (The Conversation)

Перелік джерел

[New York Times](#)

[Associated Press](#)

[Voice of America](#)

[Washington Post](#)

[Politico](#)

[Independent](#)

[The Guardian](#)

[Newsweek](#)

[Financial Times](#)

[Eurasia Review](#)

[The Conversation](#)

[newsngr.com](#)

[Webmanagercenter](#)

[Anadolu Ajansi](#)

[La Croix](#)

[RFI](#)

[Les Echos](#)

[RFI](#)

[Institut Montaigne](#)

[Sud Express Media](#)